

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI**

Kotnikova ulica 28, 1000 Ljubljana

T: 01 369 77 00

F: 01 369 78 32

E: gp.mddsz@gov.si

www.mddsz.gov.si

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE
PREDSEDNIK
Šubičeva 4
1000 Ljubljana

gp@dz-rs.si

Številka: 0010-193/2017/2

Datum: 25. 1. 2018

**Zadeva: Odgovor na pisno poslansko vprašanje Marijana Pojbiča v zvezi z
Inšpektoratom RS za delo**

Zveza: Vaš dopis št. 0010-193/2017

Spoštovani,

Na ministrico za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, dr. Anjo Kopač Mrak ste naslovili pisno poslansko vprašanje Marijana Pojbiča v zvezi z Inšpektoratom RS za delo, na katerega podajamo naslednji odgovor.

IRSD je v skladu z 2. členom Zakona o inšpekciji dela (Uradni list RS, št. 19/14 in 55/17; ZID-1) pristojen za inšpekcijski nadzor nad izvajanjem zakonov, drugih predpisov, kolektivnih pogodb in splošnih aktov s področja varnosti in zdravja pri delu ter področja delovnih razmerij, minimalne plače, trga dela in zaposlovanja, dela in zaposlovanja tujcev, sodelovanja delavcev pri upravljanju in stavk; če ni z zakonom drugače določeno. Inšpektorat v skladu z drugim odstavkom 2. člena ZID-1 opravlja tudi inšpekcijski nadzor nad izvajanjem drugih zakonov in predpisov, če ti tako določajo.

Posebnosti delovnih razmerij javnih uslužbencev v državnih organih, kamor sodi tudi Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ), pa ureja Zakon o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 63/07 – uradno prečiščeno besedilo, 65/08, 69/08 – ZTFI-A, 69/08 – ZZavar-E in 40/12 – ZUJF), pri čemer nadzor nad izvajanjem tega zakona opravljajo inšpektorji za sistem javnih uslužbencev. IRSD tako ni pristojen za nadzor nad postopki zaposlovanja in odpovedi pogodb o zaposlitvi javnih uslužbencev v državnih organih.

Na področjih, za katera zakonodaja daje IRSD pristojnost nadzora, pa IRSD opravlja nadzore pri vseh delodajalcih, ne glede na to, ali gre za zasebni ali javni sektor in ne glede na hierarhično povezanost z delodajalcem, saj drug inšpekcijski organ tega ne more opravljati, če za to nima z zakonom določene pristojnosti. Enako velja za vse druge inšpekcijske organe in njihova razmerja z ministrstvi, katerih organi v sestavi so. Vsi inšpekcijski organi so tudi člani Inšpekcijskega sveta (IS), ki mu predseduje minister za javno upravo. Ena izmed nalog IS je sodelovanje pri reševanju vprašanj s področja pristojnosti inšpekcijskih organov in če se v praksi pojavi dvom o primernosti oziroma pristojnosti nadzora posameznega inšpekcijskega

organa pri posameznem zavezancu (delodajalcu) ali posameznem tipu zavezancev, lahko o tem razpravlja in odloča tudi IS.

V primeru suma kršitve delovnopravne zakonodaje ima delavec možnost le-to prijaviti IRSD, hkrati pa ima možnost neposredno od delodajalca pisno zahtevati, da delodajalec kršitev odpravi oziroma da svoje obveznosti izpolni. Če delodajalec v roku osmih dni po vročeni pisni zahtevi delavca ne izpolni svoje obveznosti iz delovnega razmerja oziroma ne odpravi kršitve, lahko delavec v roku 30 dni od poteka roka za izpolnitev obveznosti oziroma odpravo kršitev s strani delodajalca, zahteva sodno varstvo pred pristojnim delovnim sodiščem. Denarne terjatve iz delovnega razmerja lahko delavec uveljavlja neposredno pred pristojnim delovnim sodiščem. Prijava kršitve IRSD je le eden izmed načinov pravnega varstva delovnopravnih pravic, pri katerem je v primeru vložitve pritožbe kot drugostopenjski organ vključeno Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

IRSD je v obdobju od leta 2014 do leta 2017 tudi pri MDDSZ oziroma predvsem pri delodajalcih, ki so bili izvajalci predvsem gradbenih del, ki jih je za izvajanje socialnovarstvenih storitev naročilo MDDSZ in ima tako v skladu s predpisi, ki urejajo zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu na gradbiščih, tudi nekatere obveznosti na tem področju, opravil nekaj nadzorov s področja varnosti in zdravja pri delu in v skladu s svojimi ugotovitvami tudi ukrepal. IRSD izpolnjevanje izdanih ukrepov preverja s kontrolnimi nadzori in na podlagi dokazil v poročilih o izvedenih ukrepih, ki jih morajo zavezanci predložiti IRSD na podlagi izdanih odločb. IRSD prijav s področja delovnih razmerij in socialnih zadev, ki bi se nanašale na MDDSZ, v navedenem obdobju ni prejel, zato na teh področjih na MDDSZ ni opravljal nadzora.

Poslanstvo Sveta inšpekcije dela je določeno z zakonom (ZID-1). Imenuje ga minister, pristojen za delo na podlagi 6. člena ZID-1. Svet inšpekcije dela spremlja izvajanje zakonodaje na področju dela IRSD ter sprejema stališča in priporočila za učinkovitejše delovanje organa. Svet inšpekcije dela je tripartitno (predstavniki delodajalec, sindikatov in države) sestavljen strokovni posvetovalni organ ministrice, pristojne za delo.

Pristojnost in naloge ministrstev ter organov v sestavi pa določa Zakon o državni upravi (ZDU-1).

Delovno področje Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti opravlja naloge na področjih delovnih razmerij in pravic iz dela, zaposlovanja in poklicnega usposabljanja, enakih možnosti, družine, socialnih zadev, invalidskega varstva, vojnih invalidov, vojnih veteranov in žrtev vojnega nasilja ter vojnih grobišč (28. člen ZDU-1).

Organ v sestavi

Z uredbo se lahko ustanovi upravni organ v sestavi ministrstva (Uredba o organih v sestavi ministrstev, v nadaljnjem besedilu: Uredba) za opravljanje specializiranih strokovnih nalog, izvršilnih in razvojnih upravnih nalog, nalog inšpekcijskega in drugega nadzora in nalog na področju javnih služb.

4. člen Uredbe določa:

(1) V sestavi Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti je Inšpektorat Republike Slovenije za delo.

(2) Inšpektorat Republike Slovenije za delo:

1. opravlja naloge inšpekcijskega nadzora nad izvajanjem zakonov, drugih predpisov, kolektivnih pogojev in splošnih aktov s področja varnosti in zdravja pri delu,

2. opravlja naloge inšpekcijskega nadzora nad izvajanjem zakonov, drugih predpisov, kolektivnih pogodb in splošnih aktov s področij delovnih razmerij, minimalne plače, trga dela in zaposlovanja, dela in zaposlovanja tujcev, sodelovanja delavcev pri upravljanju in stavn,
3. opravlja naloge inšpekcijskega nadzora nad izvajanjem zakona, ki ureja socialno varstvo, in predpisov, izdanih na njegovi podlagi.

Vodenje organa v sestavi (22. člen ZDU-1)

Organ v sestavi vodi direktorica oziroma direktor, ki se imenuje v skladu z zakonom, ki ureja položaj javnih uslužbencev.

Z zakonom ali uredbo se lahko določi za položaj predstojnice oziroma predstojnika organa v sestavi tudi drugačno poimenovanje.

Z Zakonom o inšpekcijskem nadzoru (ZIN) se predstojnica oziroma predstojnik inšpektorata imenuje glavna inšpektorica oziroma glavni inšpektor (9. člen ZIN).

Razmerje med ministrstvom in organom v sestavi (23. člen ZDU-1)

Organ v sestavi izvaja naloge v skladu z zakonom, drugimi predpisi, programom dela, ki ga sprejme minister na predlog predstojnika organa v sestavi, in finančnim načrtom, ki se sprejme v skladu z zakonom o javnih financah.

Minister daje organu v sestavi ministrstva usmeritve za delo organa v sestavi.

Minister daje organu v sestavi obvezna navodila za delo ter mu naloži, da v mejah svoje pristojnosti opravi določene naloge ali sprejme določene ukrepe ter mu o tem poroča.

Pred državnim zborom in vlado predstavlja organ v sestavi minister.

Če tako določa uredba iz 21. člena ZDU-1, ministrstvo ali drug organ državne uprave izvaja vse ali določene naloge strokovne pomoči predstojniku na področju upravljanja s kadrovskimi, finančnimi, informacijskimi in drugimi viri tudi za organ v sestavi.

Poročanje in nadzor (24. člen ZDU-1)

Ministrstvo nadzoruje delo organa v sestavi. Minister lahko zahteva poročila, podatke in druge dokumente v zvezi z opravljanjem dela organa v sestavi.

Predstojnik organa v sestavi mora ministru redno in na njegovo posebno zahtevo poročati o delu organa v sestavi in o vseh pomembnejših vprašanjih s področij dela organa v sestavi.

S spoštovanjem,

Dr. Anja KOPAČ MRAK
MINISTRICA